

Radionica
Arhivistički opis za podršku
svakodnevnom životu
i potrebama (lokalnih) korisnika
i (globalni) standardi za opis
i modeli

Anne J. Gilliland

gilliland@gseis.ucla.edu

UCLA, Odsjek za informacijske studije, Los Angeles, SAD

Gordon Dunsire

gordon@gordondunsire.com

Samostalni savjetnik, Edinburgh, Škotska

Mirna Willer

mwiller@unizd.hr

Odjel za informacijske znanosti, Sveučilište u Zadru

Cilj radionice bio je istražiti i raspraviti probleme i ograničenja s kojima se mogu susresti arhivisti u svakodnevnom poslu kad primjenjuju važeće arhivističke standarde, modele i pravila za opis i pristup gradivu. Posebna se pažnja posvetila pitanjima koja su relevantna za udovoljavanje potrebama lokalnog korisnika u traženju specifičnih vrsta službenih i sličnih arhivskih zapisa kojima se nužno ne bave pravila međunarodnih standarda.

Tri arhivista iz različitih vrsta arhiva bila su zamoljena da odaberu po jedan primjer iz prakse i prikažu probleme na koje nailaze u svome radu te da daju odgovore na sljedeća pitanja:

- (1) Koji su specifični problemi na koje arhivist nailazi prilikom primjene važećih standarda (nabrojite ih)?
- (2) Na koja bi pitanja arhivist mogao naići u odgovoru na korisnikova pitanja, a odnose se na opis i pristup?
- (3) Traži li korisnik jedinicu građe (komad) ili želi koristiti cijelu zbirku (fond, seriju)?
- (4) Ako postoji surogat određene jedinice (npr. digitalna kopija), kako se ona opisuje i kako se prikazuje korisniku?

Na kraju radionice prikazan je jedan primjer izrađen prema nacrtu *UNIMARC smjernica za opis arhivskog gradiva* (u okviru rada IFLA-ina Stalnog odbora za UNIMARC: PUC) koje su izrađene s aspekta potreba knjižničara za opis arhivskog gradiva u svojim zbirkama, s namjerom da se raspravi standard i formuliraju moguće primjedbe koje bi se s ciljem njegove dorade a uputile PUC-u.

Svoje primjere prikazale su Rajka Bućin (HDA), Tamara Štefanac (Željeznički muzej: arhivsko gradivo u muzeju), Valentina Radoš (Arhivsko gradivo i odnos povjesničara umjetnosti prema tom gradivu) i Mirna Willer (Smjernice za UNIMARC).

Zaključeno je da je potrebno posebnu pažnju posvetiti potrebama korisnika i elementima opisa – u skladu s modelom FRBR i načinom na koji se dovode u vezu bibliografski podaci i postupci korisnika. Također, bilo bi potrebno voditi računa o različitim konceptima konteksta: kako se kontekst može opisati jer potrebe korisnika proizlaze iz posebnih uvjeta koji se ovisno o kontekstu mijenjaju; isto vrijedi i za vremenski aspekt obrade arhivskog gradiva, kulturološke perspektive i pluralizam koji bi opis gradiva trebao podržati.